

Statenmededeling

Onderwerp

Vervolg meerjarenplan Taal en Media 2017-2020

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS: 4619725

PS: 4629224

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Vervolg van het tijdelijke meerjarenplan Taal en Media 2017-2020.

Aanleiding

In het Bestuursakkoord 2015-2019 is de ambitie aangegeven te willen “blijven investeren in het verbeteren van de taalvaardigheid en mediawijsheid in Brabant” (p. 70). Het beleid voor versterking van taalvaardigheid en mediawijsheid in Brabant is op hoofdlijnen uitgewerkt in het [Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016-2020](#) onder programmalijn 2 ‘beweging, experiment, verbinding’, waar met tijdelijke impulsen gewerkt wordt aan duurzame versterkingen.

De provincie zag naar aanleiding van Bestuursakkoord 2015-2019 kans om in de periode 2017-2020 een versnelling aan te brengen in de bevordering van taalvaardigheid en mediawijsheid in Brabant, bovenop datgene wat primair verantwoordelijke partijen zoals gemeenten, rijk, onderwijs en werkgevers reeds doen. Door het leggen van verbindingen tussen partners en initiatieven en door opgedane kennis verder te verspreiden en te benutten.

De provincie heeft uitvoering van dit beleid belegd bij Stichting Cubiss Brabant (verder: Cubiss). Het meerjarenplan Taal en Media is een tijdelijke aanvulling op de uitvoering van de provinciale wettelijke taken waarvoor Cubiss een structurele subsidie ontvangt. Dit plan is opgedeeld in het programma Taalvaardigheid (ca. € 975.000,- p.j.) en het programma Mediawijsheid (ca. €975.000,- p.j.). Het [Meerjarenplan Taal en Media Cubiss Brabant 2017-2020](#) geeft voor deze beleidsperiode, de doelen en de te behalen resultaten en activiteiten aan. Het Meerjarenplan is gedeeld met PS middels de [Statenmededeling Uitvoering beleid Taal en Media](#) dd. 4 april 2017. Gezien de hoogte van het bedrag moeten we uiterlijk eind van dit jaar aan Cubiss kenbaar maken hoe we willen omgaan met de afloop van dit meerjarenplan.

Bevoegdheid

Dit besluit betreft uitvoering van beleid en is een bevoegdheid van GS.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS: 4619725

PS: 4629224

Kernboodschap

1. We beëindigen het programma Mediawijsheid wanneer deze afloopt op 31 december 2020

De doelstelling voor programma Mediawijsheid was als volgt geformuleerd: In 2020 heeft 80% van de Brabantse onderwijsinstellingen (po, vo, mbo en deels hbo) beleid geformuleerd op het gebied van mediawijsheid en voert dit beleid ook uit in de onderwijspraktijk (in 2016 was dit percentage 50%).

We hebben ingezet op het bewust maken van het onderwijs van het belang van mediawijsheid en het bieden van handvaten hiervoor, zodat het onderwijs dit zelf beleidsmatig en praktisch gaat bevorderen.

Met als resultaat: De doelstelling van het programma Mediawijsheid is op dit moment al behaald voor voortgezet onderwijs, middelbaar onderwijs en pabo's/lerarenopleidingen, de verwachting is dat voor basisscholen het resultaat eind 2020 ook wordt behaald.

Vervolg: Na afloop van dit programma zien GS geen aanleiding om in een nieuw beleidskader vanuit de provinciale rol hier verder programmatisch op in te zetten. Het onderwerp digitale geletterdheid wordt ook meegenomen in de curriculumvernieuwing van het onderwijs die op dit moment landelijk uitgewerkt wordt (curriculum.nu).

2. We gebruiken 2020 om te bepalen of en hoe we verder willen met het programma Taalvaardigheid

De doelstelling voor het programma Taalvaardigheid was als volgt geformuleerd: In 2020 is de laaggeletterdheid in Brabant teruggedrongen van 10,3% (2016) tot 9,9% (= 2% onder het landelijk gemiddelde).

We hebben ingezet op deze onderwerpen:

- Vanuit de vijf Brabantse arbeidsmarktregio's versterken we taalvaardigheid, waarbij we ons richten op de Brabantse bedrijven met 200 en meer medewerkers waar relatief veel laaggeschoolde arbeid wordt verricht.
- Inzet op taalvaardigheid van nieuwe Brabanders; statushouders en arbeidsmigranten door training, scholing en ontwikkeling van (taal)trainers.
- In samenwerking met provinciale, regionale en lokale organisaties taalzwakke jongeren bereiken, het herkennen van taalachterstanden problematiek en daarvoor een effectieve aanpak ontwikkelen.

Resultaat: Het resultaat van het nul onderzoek dat is uitgevoerd toont aan dat in 2018 9% van de Brabanders in de leeftijd van 15-65 jaar laaggeletterd is (Rapportage Taalmeter Cubiss, 2018). Uit een onderzoek van 2018 lijkt het erop dat doelstelling behaald lijkt te worden¹.

¹ Om het niveau van verschillende vaardigheden van volwassenen in kaart te brengen, neemt Nederland deel aan PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies): een grootschalig internationaal onderzoek dat het niveau en het gebruik van vaardigheden onder 16- tot 65-jarigen in kaart brengt. De cijfers waar men in 2016 van uit ging zijn afkomstig van het PIAAC

In de loop van 2020 verwacht Cubiss de resultaten van de vervolgmeting te kunnen delen, dan is er zicht op de ontwikkeling van 2018 naar 2019.

Datum

17 december 2019

Documentnummer

GS: 4619725

PS: 4629224

Relevante ontwikkelingen:

In het Bestuursakkoord 2019-2023 'Kiezen voor Kwaliteit' is aangegeven dat er deze bestuursperiode aandacht is voor de ontwikkeling van basisvaardigheden voor Brabanders op het gebied van o.m. digitalisering, taal en gezondheid. In 2020 bereiden we ons hier via diverse wegen beleid op voor:

- In 2020 wordt er een nieuw Uitvoeringsprogramma Cultuur ontwikkeld waarbij ook nieuwe aandachtspunten voor het bibliotheekbeleid worden benoemd.
- In 2020 worden de opbrengsten van de pilots die uitgevoerd zijn n.a.v. [amendement Schijf van Vijf basisvaardigheden](#) opgeleverd.
- In 2020 verwachten we inzichten die bij de uitwerking van de [Motie Digitalisering](#) zijn opgedaan.

Vervolg: Primair ligt de verantwoordelijkheid voor bevorderen van taal- en andere basisvaardigheden bij andere overheden.

Om adequaat op bovenstaande ontwikkelingen te kunnen reageren, gebruiken we 2020 om te onderzoeken hoe we vorm willen geven aan afspraken uit het Bestuursakkoord en wat dit dan betekent voor programma Taalvaardigheid dat door Cubiss wordt uitgevoerd. GS besluiten in 2020 over de wijze waarop met de tijdelijke opdracht aan Cubiss omtrent taalvaardigheid wordt omgegaan.

Consequenties

1. *Het programma Mediawijsheid loopt af na 2020.* Cubiss is hierover in een bestuurlijk overleg reeds geïnformeerd.
2. *Over het vervolg van het programma Taalvaardigheid (ca. 0,9 mln p.j.) wordt in 2020 een besluit genomen.* Dit wordt in samenhang gezien met het nieuwe Uitvoeringskader Cultuur, de uitkomsten van de uitvoering van het amendement Schijf van Vijf basisvaardigheden en de uitwerking van de Motie Digitalisering. PS zullen hierover worden geïnformeerd wanneer het nieuwe Uitvoeringsprogramma Cultuur gereed is.

Europese en internationale zaken

n.v.t.

Communicatie

onderzoek. In 2018 meldde Cubiss ons dat het PIAAC onderzoek pas in 2023 weer plaatsvindt, daarom heeft Cubiss in 2018 de opdracht gegeven aan Markteffect om in dat jaar een nulmeting te doen naar laaggeletterdheid in Brabant en een vervolg in 2019. Het resultaat van het nul onderzoek toont aan dat in 2018 9% van de Brabanders in de leeftijd van 15-65 jaar laaggeletterd is (Rapportage Taalmeter Cubiss, 2018). Eind van dit jaar (2019) verwacht Cubiss de resultaten van de vervolgmeting te kunnen delen, dan hebben we zicht op de ontwikkeling van 2018 naar 2019.

Cubiss is op 18 december 2019 ingelicht over voorgenomen gewijzigde aanpak.

Datum

17 december 2019

Vervolg

In 2020 wordt door GS een nieuw Uitvoeringsprogramma Cultuur ontwikkeld waar bibliotheekbeleid onderdeel van is.

Documentnummer

GS: 4619725

PS: 4629224

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer A. Doedens, (073) 681 21 90,
adoedens@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw M.M. Oosterom, MOosterom@brabant.nl.